3 SEM TDC GEBT (CBCS) GE 3 (A/B)

2023

(Nov/Dec)

BOTANY

(Generic Elective)

Paper: GE-3

Full Marks: 53
Pass Marks: 21

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Paper: GE-3 (A)

(Plant Anatomy and Embryology)

- 1. (a) তলত দিয়া বিলাকৰ শুদ্ধ উত্তৰ নিৰ্ণয় কৰা : 1×3=3 Choose the correct answer of the following :
 - (i) উদ্ভিদৰ গৌণ বৃদ্ধি ঘটোৱা কলাবিধ হৈছে কৰ্টেক্স / কেম্বিয়াম / পেৰিচাইকল।

The tissue responsible for secondary growth in plant is cortex / cambium / pericycle.

- (ii) উদ্ভিদৰ বহিস্তক গঠন কৰা ভাজক কলাবিধ হৈছে ডাৰমেট'জেন / পেৰিব্লেম / প্লেৰ'ম। The epidermis of plant body is developed from dermatogen / periblem / plerome.
- (iii) জলজ উদ্ভিদত জাইলেম কলা / বায়ুকলা / মজ্জা
 কম পৰিমাণে থাকে।

 In hydrophytic plant, xylem /
 aerenchyma / pith is poorly
 developed.
- (b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×2=2
 Fill in the blanks :
 - (i) দ্বি-নিষেচনৰ পাচত যোজন কোষ আৰু ____ কোষ গঠন হয়।

 After double-fertilization, zygote and ____ cell are formed.
 - (ii) পৰাগৰেণু গঠন হোৱা প্ৰক্ৰিয়াক ____ বোলে।
 The process of development of pollen grains is called ____.
- 2. চমু টোকা লিখা : 4×3=12
 Write short notes on :
 - (a) মৰুজ উদ্ভিদৰ অভিযোজন Adaptation of xerophyte

- (b) অপযুগ্মতা/অসংগজনন Apomixis
- (c) ইতৰ পৰাগযোগৰ সুবিধাসমূহ

 Advantages of cross-pollination
- ভাজক কলা মানে কি? অৱস্থান আৰু কাৰ্য অনুসৰি ভাজক কলাৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰি বৰ্ণনা কৰা।
 2+8=10

What is meristematic tissue? Classify and describe the meristematic tissue according to its position and function.

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

 $5 \times 2 = 10$

Write short notes on:

- (a) জাইলেম কলা Xylem tissue
- (b) দ্বিবীজপত্ৰী উদ্ভিদৰ পত্ৰৰহ্মৰ প্ৰকাৰ Types of stomata in dicots

What is cambium? Discuss the function of cambium in secondary growth of plant.

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

 $4 \times 3 = 12$

Write short notes on :

- (a) বর্ষবলয় Annual rings
- (b) কেচ্পেৰিয়ান ফিটা

 Casparian strip
- (c) পৰাগৰেণুৰ বিকাশ Microsporogenesis
- পৰাগযোগ কি? ''পৰাগযোগ সপুত্পক উদ্ভিদৰ জীৱনচক্ৰৰ
 এক উল্লেখযোগ্য দিশ।'' কথাফাকিৰ যথাৰ্থতা বৰ্ণনা কৰা।
 স্থপৰাগযোগৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।
 2+6+6=14

What is pollination? "Pollination is an important phenomenon in the life cycle of flowering plant." Justify the statement. Discuss the contrivances of self-pollination.

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

 $7 \times 2 = 14$

Write short notes on:

- (a) বহুজ্ৰনতাৰ ব্যৱহাৰিক প্ৰয়োগ Application of polyembryony
- (b) দ্বিনিষেচন আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব Double-fertilization and its significance

Paper: GE-3 (B)

(Economic Botany and Plant Biotechnology)

- 1. (a) তলত দিয়া বিলাকৰ শুদ্ধ উত্তৰ নির্ণয় কৰা : 1×3=3
 Choose the correct answer of the following :
 - (i) ডি. এন. এ. ফিংগাৰপ্রিন্টিং পদ্ধতিৰ আবির্ভাবক হ'ল এলেক জেফৰি / ৰবার্টিচ / পল বার্জ। The discoverer of DNA fingerprinting is Alec Jeffreys / Robertis / Paul Berg.
 - (ii) লাইগেজক / হাইড্র'লেজক / ৰেষ্ট্রিকচন এণ্ড'নিউক্লিয়েজক আণৱিক কেচি হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

Ligase / Hydrolase / Restriction endonuclease is used as molecular scissor.

(iii) ঘেঁহুৰ উৎপত্তিস্থল হ'ল দক্ষিণ-পশ্চিম এচিয়া / আমেৰিকা / আফ্ৰিকা।

The centre of origin of wheat is South-West Asia / America / Africa.

	(b) খালী ঠাই পূৰণ কৰা:	L×2=2
	Fill in the blanks:	
	(i) চাহৰ বৈজ্ঞানিক নাম হ'ল ।	
	The scientific name of tea is	-•
	(ii) ধানৰ খাদ্যাংশটো হ'ল ।	
	The edible part of rice is	
2.	চমু টোকা লিখা :	<3=12
	Write short notes on:	
	(a) আৰ. এ. পি. ডি.	
	RAPD	
	(b) পি. চি. আৰ.	
	PCR	
	(c) আৰ. এল. এফ. পি.	
	RLFP	
3.	ভেভিলভৰ উৎপত্তি কেন্দ্ৰ বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ বিতি কৃষি শষ্যৰ উৎপত্তি কেন্দ্ৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। 2+	
	What do you mean by Vavilov's centre origin? Write briefly different centres origin of cultivated crops with examples.	

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

 $6 \times 2 = 12$

Write short notes on:

- (a) ডি. এন. এ. ফিংগাৰপ্ৰিণ্টিং DNA fingerprinting
- (b) চিকিৎসাত জীৱপ্রযুক্তিবিদ্যাৰ প্রয়োগ Application of biotechnology in medicine
- 4. কপাহৰ উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়া আৰু ব্যৱহাৰ চমুকৈ লিখা। 6+6=12 Give a brief account of production process and uses of cotton.

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

 $6 \times 2 = 12$

Write short notes on:

- (a) সৰিয়হৰ পৰা মিঠাতেল উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়া
 Production process of mustard oil from mustard seeds
- (b) ভ্ৰূণপোষক কৰ্ষণ Endosperm culture
- 5. জিনীয় অভিযন্ত্ৰন কি? জিনীয় অভিযন্ত্ৰনৰ আহিলাসমূহ কি কি?
 লগতে শস্যৰ উৎকৰ্ষ সাধনত জিনীয় অভিযন্ত্ৰনৰ ব্যৱহাৰৰ
 বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

 2+4+6=12

 What is genetic engineering? What are the

What is genetic engineering? What are the tools of genetic engineering? Also mention the application of genetic engineering in crop improvements.

অথবা / Or

চমু টোকা লিখা:

6×2=12

Write short notes on :

- (a) আণৱিক চিকিৎসা Molecular diagnosis
- (b) জিনীয় পৰামৰ্শ Genetic counselling

* * *

वासीक प्रमाणको एउ गरी है। व अधिक विक